

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Авсієвич А. В. <i>Передумови доступу до вищої юридичної освіти в країнах Європи: досвід для України</i>	357
Твердохліб А. І., Медвідь Ф. М., Мельниченко Я. Б., Чорна М. Ф. <i>Правова культура українського суспільства в умовах модернізації освіти</i>	360
Жук І. І. <i>Ефективність системи вищої освіти країн з розвинутою ринковою економікою в основі моніторингу кар'єри випускників</i>	363
Медвідь Ф. М., Курчина Т. О., Чорний Е. В. <i>Адміністративно-правова доктрина України про національну безпеку</i>	367
Дорошенко Л. С. <i>Роль вищої освіти в умовах соціально-економічної ринкової трансформації</i>	371
Олійник В. В. <i>Формування національної свідомості молоді на заняттях української мови та літератури у Хмельницькому економіко-правовому коледжі МАУП</i>	374
Трембіцький А. М. <i>До історії творення та діяльності українського народного університету в Кам'янці-Подільському (1919–1920 рр.)</i>	376
Карбовська Л. О. <i>Державне регулювання попиту ринку праці та пропозиції фахівців з вищою освітою в країнах Європи</i>	379
Бисенбаєв Ф. К. <i>Высшее образование: поиски смысла и верность традиции</i>	382
Тюріна О. М., Боринська О. Л. <i>Вплив процесу глобалізації на розвиток освіти в Україні</i>	386
Савчук Л. О. <i>Інноваційний характер інформатичної складової фахової підготовки майбутніх економістів</i>	388
Згалат-Лозинська Л. О. <i>Удосконалення процесу організації професійного навчання як фактор інноваційного розвитку будівельних підприємств</i>	392
Згалат-Лозинська Л. О., Мартиненко О. В. <i>Професійне навчання на виробництві як складова управління професійною кар'єрою</i>	396
Каплонюк А. О. <i>Зарубіжний досвід у підготовці професійних кадрів як запорука розбудови успішної держави</i>	399
Круглик Б. В. <i>Науково-теоретичні та практичні проблеми професійної підготовки державних службовців та осіб місцевого самоврядування в епоху діджиталізації</i>	402
Чорна М. Ф., Курчина Т. О., Мельниченко Я. Б. <i>Система цінностей громадянського суспільства посттоталітарної України</i>	405
Гордієнко М. Г., Медвідь Ф. М. <i>Інноваційне мислення як вимога соціального розвитку</i>	409

РОЛЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ РИНКОВОЇ ТРАСФОРМАЦІЇ

Головною особливістю сучасного розвитку суспільства є те, що підвищення якості та безпеки життя, збереження гарантій виживання людства та запорука подальшого стійкого розвитку цілком залежить від ступеня використання новітніх знань.

Саме знання стають головним багатством, вони “нічим не обмежені, доступні кожному і не зменшуються при їх використанні” [6].

В зв’язку з цим освіта, зокрема, професійна все більшою мірою перетворюється на визначальний чинник економічного, соціального, культурного та політичного прогресу кожної нації. Саме освіта розглядається зараз як сфера людино творення, тобто, сфера, яка в цілісному вигляді формує професійні знання, культуру та світогляд особистості. Осмисленню ролі освіти в сучасних умовах сприяє розгляд цієї проблеми і в контексті зростання значимості людського чинника як на рівні окремого індивідуума, так і на національному та міжнародному рівнях.

Мета статті — визначити роль вищої освіти в умовах соціально-економічної ринкової трансформації.

Досвід багатьох розвинених країн показує, що система освіти весь час змінюється. Ці зміни, в першу чергу, обумовлюються так званими зовнішніми чинниками, які полягають в розвитку виробництва, трансформації культурного та соціального середовища, розширенні та поглибленні глобальних зв’язків. На думку фахівців, основними напрямками змін в системі освіти є:

- збільшення періоду початкового накопичення знань;
- посилення єдності освіти та продуктивної діяльності;
- розвиток безперервної освіти;
- трансформація методів та засобів отримання, накопичення, переробки та передачі інформації [2].

Ринкові перетворення, що відбуваються в Україні, висувають як загальні, так і специфічні для країни вимоги до зміни системи освіти, зокрема, вищої. Необхідність таких змін, пов’язана, перш за все, з новими вимогами до сучасних керівників і фахівців, які повинні володіти достатньою ерудицією в багатьох галузях знань, розумінням сутності ринкових відносин, стратегічним мисленням, динамізмом та оперативністю дій.

Слід підкреслити також і значні масштаби необхідних перетворень, в сфері оновлення та реалізації потенціалу людських ресурсів, розширення їхніх знань та компетентностей [4]. За оцінками, для позитивних зрушень в економічному зростанні повинна бути сформована критична маса фахівців — “риночників” на рівні не менше 25 % управлінців.

Одним з важливих аспектів реформування системи вищої освіти є диверсифікація її фінансової забезпеченості. Досвід зарубіжних країн показує, що для вирішення національних завдань щодо забезпечення населенню доступу до одержання освіти, в тому числі, і вищої, враховуючи економічну ситуацію в країні, запроваджуються різні джерела фінансування закладів освіти, створюються заклади освіти недержавної

форми власності. Так, наприклад, в Китаї для більш повного задоволення потреб населення в здобутті вищої освіти в умовах обмежених можливостей держави відкрито понад тисячі закладів вищої освіти, створених за колективні та приватні кошти [3].

Згідно діючого законодавства, в Україні систему вищої освіти складають заклади вищої освіти усіх форм власності [1].

За даними статистики, на початок 2017/18 у 128 недержавних закладах вищої освіти різних рівнів акредитації навчалось 128,7 тис. студентів, що складає близько 10 відсотків загальної їх кількості [5].

Слід зазначити, що державні заклади освіти частково використовують контрактну форму навчання, залучаючи інвестиції населення. У цьому контексті особливої значущості набуває проблема підвищення рівня якості освіти та її ефективності.

Серед багатьох завдань, що мають вирішувати заклади вищої освіти, важливе місце належить формуванню у майбутніх фахівців здатності успішно адаптуватися до змін в процесі їхньої трудової діяльності. Динамічні ринкові соціально-економічні перетворення у суспільстві часто висувають перед працівниками необхідність змінювати місце роботи, професію, пристосовуватись до нових стандартів і норм праці.

Стратегічним напрямом діяльності закладів вищої освіти України є інтеграція їх в загальноєвропейський освітній простір, що передбачає, перш за все, удосконалення освітнього процесу і підвищення якості підготовки фахівців різних спеціальностей. Досвід роботи недержавних закладів вищої освіти показує, що їх колективи докладають значних зусиль для вирішення цих завдань.

У зв'язку з цим, особлива увага при підготовці майбутніх фахівців має бути сконцентрована на формуванні у них творчого потенціалу.

Так, завдяки розвитку у студента пізнавальних здібностей він зможе самостійно оволодівати технологічними новаціями, критично усвідомлювати суть конкретних виробничих ситуацій, виявити проблеми та визначати шляхи їх вирішення.

Не менш важливе значення має так звана перетворювально-предметна складова творчого потенціалу. Саме набуття цієї якості дозволить працівникові творчо вирішувати певні завдання, самостійно висувати нові та приймати відповідні рішення.

Слід зауважити, що підвищення якості знань є проблемою комплексною і забезпечується різними шляхами. Одним з них є розширення активних форм навчання — ділових ігор, розв'язання ситуативних завдань. Такі форми дозволяють студентам відчувати себе в ситуації, наближеній до реальної, виробничої, що спонукає їх шукати варіанти вирішення поставлених завдань.

Підвищенню ефективності навчання сприяє також активне застосування інноваційних освітніх технологій, таких як, наприклад, тренінгові та мультимедійні технології, програмне навчання.

Матеріальну основу проведення цих занять складають різноманітні технічні засоби і, в першу чергу, комп'ютерна техніка. Для більш ефективного проведення подібних занять висувається вимога до викладачів щодо підвищення професійного рівня та педагогічної майстерності.

Важливе значення для забезпечення з закладі вищої освіти якості освітньо-виховного процесу має підготовка та видавництво власної навчальної літератури — підручників, навчальних посібників, збірників практичних завдань, методичних вказівок щодо забезпечення самостійної роботи студентів, виконання контрольних та курсових робіт тощо. Перевагою таких видань є те, що вони тісно ув'язані з навчальними програмами і забезпечують ґрунтовніше засвоєння базових знань з конкретного предмета. Крім того, підготовка навчально-методичної літератури являє собою важливий напрямок підвищення професійної майстерності, оскільки вима-

гає творчого опрацювання та осмислення значних обсягів різноманітної інформації, свідомого вибору найдоцільніших сучасних прийомів подачі навчального матеріалу студентам.

Перспективною формою підвищення якості навчання і забезпечення високого кваліфікаційного рівня майбутнього фахівця є залучення студентів до наукової діяльності. Досвід такої роботи дозволяє зробити певні висновки.

По-перше, під час опрацювання певного матеріалу студент вчиться самостійно підбирати літературу і іншу інформацію, обробляти, аналізувати та узагальнювати її. Тим самим він розширює та поглиблює свої теоретичні знання і набуває практичних навичок щодо обґрунтування власної думки.

По-друге, важливе значення має долучення студентів до публічного оприлюднення результатів своєї роботи.

По-третє, для підвищення рівня наукової роботи студентів видається доцільним створення своєрідного наукового колективу, який займався б розробкою певної проблеми і кожен із студентів виступав би співвиконавцем теми в цілому, розробником конкретного питання.

Наприклад, формуванню високого фахового рівня майбутнього менеджера сприяє проведення студентських олімпіад, науково-практичних конференцій та круглих столів, присвячених окремим соціально-економічним проблемам сучасного розвитку. Такі заходи дозволяють залучити студентів різних інститутів для спільного поглибленого розгляду конкретних питань. Наприклад, засідання круглого столу за темою “Демографічні проблеми в сучасних умовах” було проведене за участю студентів різних курсів, спеціальностей та форм навчання.

Поряд з запланованими виступаючими в обговоренні порушених питань взяли участь і присутні. Участь в такого роду заходах формує у студентів почуття співучасті, впевненості в собі, а також здатність зорієнтуватись в ситуації, яка не була відома попередньо.

Перспективами видається проведення круглих столів за участю студентів різних інститутів.

Таким чином, можна зробити висновок, що реалізація вищевикладених заходів, на нашу думку, сприятиме більш успішній професійній адаптації молодих працівників в умовах мінливого соціально-економічного середовища.

Джерела

1. Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014. №1556-VII.
2. Корсак К. Мировое образование: тенденции изменений и внешние факторы / Персонал. № 3, 1996.
3. Ленский П. Реформа вищої освіти в Китайській народній республіці : проблеми фінансування та управління / Освіта і управління. Т. 7. ч. 2, 2004.
4. Петрова І. П. Стратегічне управління людськими ресурсами. КНЕУ, К.: 2013. — 466 с.
5. Статистичний щорічник України за 2017 рік. К.: ТОВ “Август Трейд”. 2018. — С. 126.
6. Щёкин Г. В. МАУП — некоторые итоги / Персонал. № 3. 2001.